

STADIA

HELSINGIN AMMATTIKORKEAKOULU

NEW ORLEANS FUNKIN TYYLILLISIÄ PIIRTEITÄ
JOSEPH "ZIGABOO" MODELISTEN SOITOSSA

Pop/jazzmusiikin koulutusohjelma
Opinnäytetyö
20.4.2006

Opiskelijan etunimi sukunimi

Koulutusohjelma Pop/jazzmusiikin koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto Pop/jazz –musiikkipedagogi	
Tekijä Kokkinen Raine			
Työn nimi NEW ORLEANS FUNKIN TYYLILLISIÄ PIIRTEITÄ JOSEPH "ZIGABOO" MODELISTEN SOITOSSA			
Työn laji Opinnäytetyö		Aika	Sivumäärä Sivumäärä + liitteet
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Tässä opinnäytetyössä tutkimuskohteeksi muodostui The Meters -yhtyeen rumpalin Joseph "Zigaboo" Modelisten soittotyyli. Tutkimuksen tavoitteena oli analysoida Zigaboon soittotyyliä seuraavista näkökulmista: fraseeraus, synkopointi, claven vaikutus Zigaboon kompeissa ja virvelirummun käyttö.</p> <p>Olen kirjoittanut 8 kpl transkriptioita sellaisista Zigaboon soittamista kompeista, joista tulee selvästi esille New Orleans funkkin tyylillisiä piirteitä ja jotka tukevat tutkimukseni tavoitteita. Kappaleiden valintaperusteena oli myös se, että kyseisiä kappaleita ja kompeja on mielestäni erityisen mukavaa soittaa. Ääninäytteet analysoitavista kompeista ovat työn mukana olevalla liiteäänitteellä (salainen).</p> <p>Kerron tutkimuksessani lyhyesti New Orleans funkkin historiasta ja siitä, miten eri kulttuurien ja sitä kautta eri musiikkikulttuurien yhteensulautuminen on vaikuttanut New Orleansin rikkaan musiikkikulttuurin muodostumiseen. The Meters -yhtyeen historiasta 60-luvun lopulta 70-luvun loppuun, olen maininnut keskeisimmät vaiheet. Pohdin myös onko The Meters -yhtyeen musiikki vaikuttanut tämän päivän hip hop ja R & B -musiikkityyleihin.</p>			
Teos/Esitys/Produktio Liiteäänite (salainen)			
Säilytyspaikka Stadian kulttuurialan kirjastopalvelut, Aralis -kirjastokeskus			
Avainsanat New Orleans funk, Joseph "Zigaboo" Modeliste, The Meters, rumpujensoitto			

Degree Programme in Department of Pop/Jazz Music		Degree Pop/Jazz Pedagogue Option	
Author Kokkinen Raine			
Title THE STYLISTIC FEATURES OF NEW ORLEANS FUNK IN JOSEPH "ZIGABOO" MODELISTE'S PLAYING			
Type of work Thesis	Date	Pages	
<p>ABSTRACT</p> <p>The object of this thesis developed into an investigation of The Meters drummer Joseph "Zigaboo" Modeliste's playing style. The aim of this research was to analyse Zigaboo's playing style from the following perspectives: phrasing, syncopation, the effect of clave in Zigaboo's beats and the use of the snare drum.</p> <p>I have written eight transcriptions of such beats played by Zigaboo that clearly demonstrate the stylistic features New Orleans funk and that support the aims of this research. Also the fact that these songs and beats are especially pleasant to play was an argument for choosing them. Sound samples of the analysed beats can be found in the attached recording (concealed).</p> <p>In the research I shortly report on the history of New Orleans funk and how different cultures, and through that the fusion of different musical cultures, has affected the development of the rich musical culture in New Orleans. On the history of the Meters I have mentioned the most central phases from the late 1960s to the late 1970s. I also discuss whether the music of the Meters has affected the hip hop - and R & B -music styles of the present.</p>			
Work/Performance/Project Recording included (concealed)			
Place of Storage Stadia Resource Library for Arts and Culture, Aralis Library and Information Centre			
Keywords New Orleans funk, The Meters, Joseph "Zigaboo" Modeliste, drums			

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoite on analysoida The Meters -yhtyeen rumpalin Joseph "Zigaboo" Modelisten soittotyyliä. Kerron lyhyesti The Meters -yhtyeen eri vaiheista ja historiasta sekä yleisesti New Orleans funk -musiikkityylistä. Aiheen valinta tuntui luontevalta, koska The Meters -yhtyeen musiikki ja Zigaboon rumpujensoitto ovat olleet minulle kiinnostuksen kohteita jo usean vuoden ajan.

New Orleansissa kehittyneistä musiikkityyleistä ja niiden historiasta ja estetiikasta löytyy paljon kirjallisuutta. Moni kirjallinen lähde on keskittynyt merkittävimpien afroamerikkalaisten musiikkityylien kuten bluesin ja jazzin eri vaiheiden käsittelyyn. New Orleans funk -musiikkityylistä kertovaa kirjallisuutta ja analyyseja rumpalin näkökulmasta on saatavilla vähän. Myös näistä syistä aiheeni valinta tuntui selkeältä.

Innostumiseni The Meters -yhtyeen musiikista johti siihen, että vuonna 1999 päätin järjestää yhden keikan, jossa soitimme vain New Orleans funkia. Silloin yhtyeemme The Sentimeters oli kvartetti ja soitimme muutamia keikkoja Järvenpään Swengi -baarissa. Nykyään The Sentimeters on kahdeksanhenkinen yhtye ja olemme keikkailleet ympäri Suomea erilaisilla klubeilla, yritysten juhlissa ja aiheeseen liittyvillä festivaaleilla. Olemme soittaneet myös muutamia keikkoja ulkomailla. Tällä hetkellä puolet keikkasettimme kappaleista on kitaristimme Altti Uhleniuksen sävellyksiä. Ne The Meters -yhtyeen kappaleet joita soitamme, olemme uudelleensovittaneet.

1.1 TYÖN TAVOITE

Tässä työssä pyrin selvittämään rumpujensoiton keskeisiä tyylipiirteitä New Orleans funkissa tutkimalla Joseph "Zigaboo" Modelisten soittoa The Meters -yhtyeessä. Olen keskittynyt analysoimaan Zigaboon *fraseerausta*, *synkopointia*, *claven vaikutusta* Zigaboon kompeissa sekä *virvelirummun käyttöä*.

Transkriptioiden avulla pyrin havainnollistamaan tyyllisiä tekijöitä sekä tuomaan esille Zigaboon komppeja. Kerron The Meters -yhtyeen eri vaiheista 60-luvun

lopulta 70-luvun lopulle ja pohdin, onko yhtyeen musiikki vaikuttanut tämän päivän hip hop ja R & B -musiikkityyleihin ja mistä syystä.

Tämän työn tekeminen kehittää minua rumpalina ja syventää tietojani Zigaboon soittotyylissä, koska en ole aiemmin tehnyt vastaavaa tutkimusta ja analyysia. Pedagogisesta näkökulmasta katsottuna voin hyödyntää opinnäytetyötäni opetustyössäni. Minusta on tärkeää pohtia The Meters -yhtyeen musiikkia ja Zigaboon soittotyylejä, koska tämä yksi maailman samplatuimmista bändeistä ja samplatuimmista rumpaleista ovat merkittävässä asemassa New Orleans funk -musiikkityylin historiassa ja nykyajassa.

2 TYÖMENETELMÄT

2.1 KIRJALLISUUS

Tietoa New Orleans funkin historiasta ja artisteista olen kerännyt alan kirjoista ja lehdistä. Näitä ovat esimerkiksi Jazzin Käsikirja, New Orleans Jazz & Second Line Drumming, Musta Syke, funkin, diskon ja hip hopin historia ja Modern Drummer -lehti. Taustatietoa ja haastatteluja The Metersistä ja Zigaboosta olen löytänyt levyjen kansiteksteistä sekä nettisivuilta.

2.2 LEVYT JA DVD:T

Olen kuunnellut The Meters -yhtyeen studio- ja livelevyjä vuosilta 1969-1977, kiinnittäen erityistä huomiota rumpali Joseph "Zigaboo" Modelisten soittoon. Tätä opinnäytetyötä tehdessäni keskityin kuuntelemaan seuraavia levyjä: The Meters: Uptown Rulers! (Live On The Queen Mary Boat) (1992), The Meters Anthology (1995) sekä The Very Best Of The Meters (2001).

New Orleans funkista ja yleisesti ottaen second line -tyylistä löytyy muutamia hyviä dvd -levyjä. Tähän opinnäytetyöhön liittyen katsoin seuraavat dvd -levyt: New Orleans Drumming (2004), Take It To The Street / A Traditional Approach to

New Orleans Drumming (2005) sekä Take It To The Street / The Modern Approach to New Orleans Drumming (2005).

2.3 *TRANSKRIPTIOT*

Havainnollistan Zigaboon soittamia komppeja ja soittotyyliä transkriptioiden avulla, joita olen tehnyt kahdeksan kappaletta. Valitsin sellaisia kappaleita ja komppeja, jotka ovat minulle mieluisia soittaa ja jotka vuosia sitten herättivät mielenkiintoni The Meters -yhtyeen musiikkia kohtaan. Valintaperusteena oli myös se, että näistä kompeista tulee selvästi esille New Orleans funkin tyyllisiä piirteitä.

2.4 *THE SENTIMETERS*

Minulle havainnollisin tutkimusmenetelmä New Orleans funkin opettelussa ja sisäistämisessä on soittaa sitä The Sentimetersin kanssa. Tässä bändissä soittaa kahdeksan muusikkoa joiden kanssa on mielestäni kehittävää ja inspiroivaa soittaa. Toisten soittajien kuuntelu ja huomioiminen kahdeksanhenkisessä bändissä ja tietenkin myös pienemmissä kokoonpanoissa on tärkeää. Etenkin tämä kuuntelutaidon kehittyminen on vienyt minua eteenpäin muusikkona ja rumpalina. The Sentimeters: laulu: Johanna Försti, perkussiot: Markus Jaatinen, rummut: Raine Kokkinen, trumpetti / laulu: Mikko Koponen, basso: Tero Palo, saksofoni / laulu: Petri Puolitaival, kitara / laulu: Altti Uhlenius ja kosketinsoittimet / laulu: Juhani Vitikka.

3 TYÖN TIETOPERUSTA

Tässä luvussa kerron New Orleans funkin historiasta. Olen myös luetellut tämän tyylin keskeisiä yhtyeitä, artisteja ja rumpaleita.

3.1 NEW ORLEANS FUNKIN HISTORIAA

1900-luvun alussa New Orleansissa monet kansat ja kulttuurit sulautuivat yhteen ja tämän seurauksena sinne muodostui myös monipuolinen musiikkikulttuuri. Länsiafrikkalaiset ja latalalaisamerikkalaiset rytmit, eurooppalainen diatoninen asteikko ja vaikutteet ranskalaisista lauluista ovat ainekset joilla New Orleansin musiikkiperinne on syntynyt. Tähän on vielä lisätty taitavasti lainat kirkkomusiikista ja kansanmusiikista.

Maailman kuuluksi New Orleansin musiikki tuli jazzin nimellä ensimmäisen maailmansodan jälkeen. New Orleans oli ainoa kaupunki Amerikassa, jossa sallittiin afrikkalaisten orjien uskonnolliset seremoniat, laulut ja tanssit. Näitä seremonioita sai järjestää aukiolla nimeltä *Congo Square*, joka sijaitsee aivan ranskalaisen korttelin vieressä. Maaseudun orjaviljelmillä rummut kiellettiin, koska niillä pelättiin välitettävän kapinaviestejä.

Tästä monisävyisestä rytmien ja kansojen yhdistelmästä ovat saaneet alkunsa second line - ja Mardi Gras – rytmit, joissa yhdistyvät eurooppalaiset marssit ja afrorytmit. Myös monet musiikkityylit kuten blues, dixieland, ragtime, jazz, rhythm & blues ja rock 'n' roll ovat lähtöisin New Orleansista. (McRae, 1987, 13-14, Moore 2006, 100-101, Hilamaa & Varjus 2000, 51)

James Brown teki funkin tunnetuksi suurelle osalle amerikkalaisista. Samaan aikaan Sly and The Family Stone menestyi etenkin San Franciscossa ja The Meters New Orleansissa.

(Baker 2000, 38)

3.2 MARDI GRAS -JUHLA

New Orleans on tunnettu paraatikaupunki ja sen kuuluisin juhla on Mardi Gras. Ranskalaiset uudisasukkaat toivat Mardi Gras -juhlan New Orleansiin vuonna 1699. Paikalliset asukkaat lisäsivät juhlaan omia tapoja ja perinteitä. Juhlaa on alettu vähitellen organisoimaan vuodesta 1830 lähtien. Nykyään tämä juhla on jo merkittävä turistitapahtuma. Mardi Gras, "Fat Tuesday" on juhlapäivä johon Mardi Gras -kausi huipentuu. Päivä määräytyy katolisen kirkon kalenterin mukaan ja se sijoittuu helmikuun kolmannen ja maaliskuun yhdeksännen päivän välille. Se on kuitenkin aina 47 päivää ennen pääsiäistä.

Rumpalit ja perkussionistit ovat keskeisissä rooleissa näissä paraateissa puhaltajien lisäksi. Kulkueissa soitettavia *second line* -rytmejä käytetään varioiden myös New Orleans funk kappaleissa. Termi *second line* on saanut nimensä siitä, kun juhlitut Mardi Gras -intiaanit johtavat kulkuetta värikkäissä asusteissaan etummaisina. Loput kulkueeseen osallistujat, kuten soittajat, kulkevat heidän takanaan toisessa rivissä, "in the second line". Samanlainen kulkuejärjestys on myös kaupungille tyypillisissä hautajaissaattueissa. Perheen jäsenet ja sukulaiset kuljettavat vainajaa kohti hautausmaata ja heidän jälkeensä toisessa rivissä kulkevat ystävät ja kulkueen soittajat. (Riley 1992, 39, Mardi Gras. 2006. www-sivu)

KUVIO 1. Perinteinen *second line* -komppi ja sen tyylipteitteitä

- käsijärjestys esimerkiksi vuorokäsin
- fraseeraus suoran ja kolmimuunteisen väliltä
- press roll -rudimentin käyttö
- synkopoitu
- 2:3 son clave -rytmi sisältyy tähän komppiin

3.3 YHTYEITÄ JA ARTISTEJA

Seuraavat yhtyeet ja artistit ovat keskeisiä New Orleans funkissa ja nämä ovat vaikuttaneet myös omaan soittooni: The Meters, Neville Brothers, Dr. John, Lee Dorsey, Professor Longhair, Allen Toussaint, Eddie Bo, The Explosions, Huey "Piano" Smith, David Batiste sekä Betty Harris.

3.4 RUMPALEITA NEW ORLEANSISTA

New Orleansista ovat kotoisin mm. seuraavat rumpalit ja he ovat tämän tyylin esikuviani: Earl Palmer, Joseph "Smokey" Johnson, Idris Muhammad, Joseph "Zigaboo" Modeliste, Herman Ernest, Freddie Staehle, Johnny Vidacovich, Herlin Riley, Russel Batiste, Brian Blade ja Stanton Moore.

3.4.1 JOSEPH "ZIGABOO" MODELISTE

Rumpali Joseph "Zigaboo" Modeliste syntyi New Orleansissa 28.12 1948. Ollessaan 12-vuotias hän muutti perheensä kanssa ns. kolmanteentoista kaupunginosaan. Hän liittyi 17-vuotiaana The Meters -yhtyeeseen. Ennen Zigaboota tässä yhtyeessä soitti eräs toinen rumpali, jota Zigaboo oli tuuraamassa. Kuultuaan Zigaboon rumpujensoittoa hän luovutti paikkansa. The Meters -yhtye on ollut esikuva etenkin funk - ja R & B -rumpaleille sekä innoittanut hip hop -samplajia jo yli kolme vuosikymmentä. Pohdin tätä aihetta lisää kappaleessa 5, The Meters -yhtyeen musiikin vaikutus tämän päivän hip hop - ja R & B -musiikkityyleihin. Sen jälkeen kun The Meters -yhtye lopetti toimintansa Zigaboo on ollut työllistetty rumpali myös muissa musiikkityyleissä kuin New Orleans funkissa. Hän oli rock-rumpalina *Keith Richardin* ja *Ron Woodin The New Barbarians* -kiertueella vuonna 1979.

Tänä päivänä Zigaboo asuu Kaliforniassa, Oaklandissa. Siellä hän esiintyy rumpuklinikoilla, opettaa ja keikkailee oman yhtyeensä *Zigaboo Modeliste And The Aahkesstra*:n kanssa. Zigaboon musikaalisuus ei rajoitu vain rumpujen soittoon The Meters -yhtyeessä ja omilla soololevyillään. Hän on säveltänyt yli 200 kappaletta eri kokoonpanojen kanssa. Tähän kuuluu myös paljon yksin sävellettyä musiikkia. Zigaboon kappaleita löytyy ainakin 31:ltä levyiltä ja moni niistä on

julkaistu kansainvälisestikin. Hänen säveltämänsä musiikkia on valittu myös seuraaviin elokuviin: *Two can play the game*, *Jackie Brown*, *Drum Line* ja *8 Mile*. Myös yhdessä urheiluasustemerkki Niken mainoksessa on Zigaboon säveltämä kappale. (Zigaboo. 2006. www-sivu)

3.5 THE METERS

The Meters -yhtye aloitti toimintansa New Orleansissa vuonna 1967. Johtohahmona toimi kosketinsoittaja ja laulaja *Art Neville*. Hänen lisäksi yhtyeessä soittivat basisti *George Porter Jr*, kitaristi *Leo Nocentelli* ja rumpali *Joseph "Zigaboo" Modeliste*. Kaikki Metersin jäsenet asuivat tuolloin ns. kolmannessatoista kaupunginosassa, jossa oli erityisen aktiivinen musiikkielämä. Tämä kaupungin osa tunnetaan myös nimellä Neville-ville, joka sai nimensä musiikin alalla menestyneen Nevilleiden perheen mukaan. Ennen Metersiä Art Neville oli jo tunnettu muusikko New Orleansissa. Neville johti sekä *The Hawkettes* - että *Neville Sounds* -yhtyettä, jossa lauloivat myös hänen veljensä Cyril ja Aaron. Art sävelsi vuonna 1954 hitin *Mardi Gras Mambo*, jota soitetaan yhä vuosittain New Orleansin Mardi Gras -karnevaaleilla.

Art Neville sai järjestettyä Neville Sounds -yhtyeen ns. house -bändiksi Ivanhoe -klubille, joka sijaitsee Bourbon Streetillä. Klubin lava oli niin pieni, että Art joutui supistamaan kokoonpanoa. Cyril ja Aaron joutuivat jättämään yhtyeen ja jäljelle jäävistä soittajista muodostui The Meters. He esiintyivät kuutena iltana viikossa, joten bändisoitto sekä bändin musiikillinen idea kehittyivät nopeasti ja he saivat yleisön mielenkiinnon heräämään.

Tuottaja, säveltäjä ja muusikko *Allen Toussaint* tuli kuuntelemaan heidän soittoaan ja pestasi The Metersin omalle Sansu Enterprises -studiolleen / -levy-yhtiölleen. Aluksi yhtye soitti studiossa mm. Lee Dorsey'n kappaleiden taustalla, kunnes heitä pyydettiin säveltämään ja äänittämään omia kappaleita. Vuonna 1969 The Meters julkaisi kappaleet *Cissy Strut* ja *Sophisticated Cissy*, jotka ylsivät R&B -listalle kärkikymmenikköön. Seuraavana vuonna yhtä korkeille listasijoituksille pääsivät kappaleet *Look-ka Py Py*, *Chicken Strut* sekä *Ease Back*.

Vuosina 1971-1978 The Meters levytti viisi albumia Warner / Reprise levy-yhtiölle. Yhtyeeseen liittyi vuonna 1975 Art Nevillen veli, Cyril Neville. Hän laulaa ja soittaa perkussioita kolmella albumilla. Cyril soittaa myös kriitikoiden ylistämällä *The Wild Tchoupitoulas* -yhtyeen levyllä, jossa on mukana Nevilleiden eno Big Chief Jolly, Mardi Gras -intiaanien kunnioitetuin jäsen.

Vuonna 1975 The Meters kutsuttiin soittamaan Paul ja Linda McCartneyn juhliin Kaliforniaan. Pian tämän jälkeen Rolling Stones -yhtye pyysi The Metersiä mukaansa sekä Amerikan (1975) että Euroopan (1976) kiertueille.

Yhtyeen ainutlaatuinen soundi ja listamenestykset herättivät monien muiden muusikoiden mielenkiinnon. Niinpä The Meters päätyi levyttämään monen menestyvän artistin kanssa. Yhteislevytyksiä he ovat tehneet mm. seuraavien muusikoiden kanssa: *Allen Toussaint, Dr. John, Paul McCartney, King Biscuit Boy, Lee Dorsey, Labelle (Lady Marmalade)* ja *Robert Palmer*.

The Meters lopetti toimintansa bisnesongelmien vuoksi kahdentoista vuoden ja kymmenen studioalbumin jälkeen vuonna 1979. Tämän jälkeen Art Neville ja Cyril Neville perustivat kansainvälisesti menestyneen ja yhä olemassa olevan *Neville Brothers* -yhtyeen.

Vuonna 1994 perustettiin *The Funky Meters* -yhtye, jossa musisoivat Art Neville, George Porter Jr sekä kitaristi Brian Stoltz ja rumpali David Russel Batiste Jr. Tämä kokoonpano on päivittänyt uudelleen The Metersin kappaleita sekä säveltänyt myös aivan uusia kappaleita, jotka edustavat samaa New Orleans funk-tyyliä. (The Meters. 2006. www-sivu, Hilamaa & Varjus 2000, 52)

4 ANALYYSSEJA ZIGABOON SOITTOTYYLISTÄ

Tässä luvussa analysoin Zigaboon rumpujensoittoa työn tavoitteiden mukaisesti: *fraseeraus, synkopointi, claven vaikutus* Zigaboon kompeissa ja *virvelirummun käyttö*.

4.1 FRASEERAUS

Soitettaessa New Orleans funkia sekä yleisesti ottaen second line komppeja, on tärkeää kiinnittää huomiota fraseerauksen toimivuuteen ja tyylinmukaisuuteen. Kuunneltuani The Meters -yhtyeen levyjä ja soitettuani niiden mukana olen tehnyt seuraavanlaisia havaintoja Zigaboon soitosta. Zigaboo fraseeraa kahdeksasosa- ja kuudestoistaosanuotit suoran ja kolmimuunteisen¹ väliltä, ”playing in between the cracks.” Kompit pitäisi saada kuulostamaan rennoilta ja luontevilta eikä liian tiukoilta. Kompit eivät toimi tyylinmukaisesti, jos ne fraseerataan liian suorana tai liian kolmimuunteisena.

4.1.1 FRASEERAUKSEN HARJOITTELU

New Orleans funkissa tyylinmukaista fraseerausta kannattaa harjoitella metronomin kanssa. Soita esim. perinteistä second line -komppia aluksi aivan suorana ja kulmikkaana. Sitten ala vähitellen pyöristämään fraseerausta, kunnes komppi on täysin kolmimuunteinen. Huomioi, että soittosi pysyy metronomin tempon mukana. Soittamalla komppia ja muuttamalla fraseerausta ääripäästä toiseen, se oikea keskikohtakin alkaa hahmottumaan vähitellen.

Erilaiset käsijärjestykset vaikuttavat myös komppien svengiin ja soundiin. Yksi olennainen huomio on se, että oikea käsi ”johtaa” / vie eteenpäin (right hand lead) komppia monesti second line funk -tyylissä. Huomioi käsijärjestykset transkriptioissa (Kuvio 8.), (Kuvio 10.) ja (Kuvio 12). New Orleans funk -levyjen kuuntelu ja niiden mukana soittaminen auttavat huomattavasti oikeanlaisen

Kolmimuunteinen rytmiikka on kehittynyt afrikkalaisten myötävaikutuksella Pohjois-Amerikassa (jazz). Kolmimuunteisessa rytmiikassa syke ei jakaudu tasan, vaan kolmeen osaan. Yleensä jazzfraseerausta sanotaan enemmän tai vähemmän kolmimuunteiseksi. (Backlund 1983, 48-49)

fraseerauksen oppimisessa ja sisäistämisessä. Painotan levyjen kuuntelua siksi, että fraseeraukseen liittyvät yksityiskohdat ovat biisikohtaisia asioita.

Toinen hyvä keino fraseerauksen hahmottamisessa on kuunnella ja tutkia 50-luvun rock 'n' roll levytyksiä. Artisteilta kuten *Fats Domino*, *Little Richard*, *Jerry Lee Louis*, *Lloyd Price* ja *Eddie Cochran* löytyy hyviä esimerkkikappaleita, joissa rumpalit fraseeraavat kompit suoran ja kolmimuunteisen väliltä.

Kuten jo aiemmin totesin, oikea käsi ”johtaa” / vie eteenpäin myös näitä 50-luvun rock 'n' roll komppeja. Tämän ilmiön juuret ulottuvat varhaisiin jazz -tyyleihin kuten *ragtime*, *dixieland* ja *swing*. Rumpalit ”liidasivat” soittoaan ragtime -aikakaudella oikealla kädellä virvelirumpuun ja ajan kuluessa oikea käsi siirtyi soittamaan komppipeltiin dixieland - ja swing -aikakausilla. Rock 'n' roll herätti musiikkityylinä suurta huomiota maailmalla 50-luvulla. Osa jazz-taustan omaavista rumpaleista päätyi soittamaan suoria rock-kappaleita, jolloin tämä fraseeraustyyli siirtyi ehkä osittain vahingossakin 50-luvun rock 'n' roll -musiikkiin. Omiin kuunteluhavaintoihini perustaen voin todeta, että yleensä jazz-rumpalin soittama beat -komppi kuulostaa pyöreämmältä eikä niin tiukalta kuin pop / rock -rumpalin jäməkämpä ja kulmikkaampi soitto.

4.1.2 50-LUVUN ROCK 'N' ROLL -FRASEERAUKSEN HARJOITTELU

Jari ”Kepa” Kettunen on opettanut minulle rumpujen soittoa vuosina 2000-2002. Keskustelin silloin hänen kanssaan erilaisista tavoista lähestyä New Orleans funk- ja 50-luvun rock 'n' roll -fraseerausta. Opin häneltä silloin seuraavanlaisen tavan fraseerauksen harjoitteluun.

Soita peruskomppia (beat) siten, että oikea käsi soittaa kahdeksasosia pikku tomtomin vanteeseen hi-hatin sijasta. Liikuttamalla oikean käden kapulaa tomin vanteella kello neljän ja kuuden välillä, saadaan aikaiseksi tyylille ominainen viive kahdeksasosien välille. Kun saat kompin svengaamaan, siirrä oikea käsi soittamaan hi-hat:iin tai komppipeltiin. Tarkoitus on saada aikaan samanlainen viive oikean käden soittamien kahdeksasosien välille, joten pieni ”ylimääräinen” liike kannattaa säilyttää ainakin aluksi soitettaessa hi-hat:iin tai komppipeltiin. Metronomi kannattaa ottaa avuksi, jotta oikean käden soittama fraseeraus

hahmottuisi selkeästi. Bassorumpuun ja virveliin soitettavat iskut tulisivat olla pulssinmukaisia ja oikean käden soittama kahdeksasosafraseeraus tulisi erottaa metronomin pulssista. New Orleans funkissa eri raajojen soittamat iskut voidaan fraseerata eri tavoilla ja ne voivat olla irrallaan metronomin pulssista. Tämä on kuitenkin biisikohtainen yksityiskohta.

Tärkeä huomio jonka haluan vielä mainita on tyylinmukainen *settibalanssi* 50-luvun rock 'n' roll musiikissa. Kompkien pitäisi kuulostaa yhtenäiseltä ja tasaiselta ”matolta”. Minkään raajan soittama isku ei saisi erottua liikaa kompian seasta. Esimerkiksi virveliin soitettavat iskut kakkosella ja nelosella eivät ole samalla tavalla aksentoituja, kuin New Orleans funkissa. Zigaboon soittamissa kompeissa aksentointi ja sen variointi kuuluvat tyylinmukaiseen soittoon. Kompit eivät svengaa halutulla tavalla, jos aksentointia ei huomioida.

4.2 SYNKOPOINTTI

Suuren musiikkitietosanakirjan (Asikainen & Hetemäki 1992, 108-109) mukaan synkooppi on isku korottomalla tahdinosalla, ”poikkeama metrisestä korkosuhteistosta” tai joskus heikko tahdinosia sidottuna sitä seuraavaan, vahvaan tahdinosaan. (Saarikorpi 2005, 8)

Brasilialainen musiikki on usein sekä kompian että melodian osalta vahvasti synkopoitua. Slonimsky (1949) kertoo brasilialaisessa musiikissa esiintyvän synkopoinnin olevan afrikkalaista alkuperää. (Saarikorpi 2005, 8)

New Orleans funkissa ja second line -kompeissa yhdistyvät eurooppalaiset marssit afrikkalaisiin ja karibialaisiin rytmeihin. Tämä viittaa siihen, että synkopointi on siirtynyt New Orleansin musiikkiperinteeseen orjien ja siirtolaisten kautta. Musiikkityylinä funk alkoi erottua selkeästi Rhythm & Bluesista 1960-luvun puolessavälissä, kun kappaleiden rytmejä alettiin synkopoida.

Tunnistettavimpia tyylipiirteitä Zigaboon soitossa ovat synkopoidut kuudestoistaosapohjaiset second line funk -kompit. New Orleans funkin rytmikkaa voi improvisoida synkopoinnin avulla. Rytmien synkopointi on yksi tekijä joka vaikuttaa The Meters -yhtyeen kappaleiden tanssittavuuteen. Vertaillakseni

hieman kärjistäen second line funk -komppeja pop - ja rock -musiikkityylien rytmikkaan, voin todeta että monissa rock - ja pop -kappaleissa rumpalit yleensä soittavat tasaista beat -komppia ja bassorumpua soitetaan tahdin ykkösellä ja kolmosella, virveli-iskut soitetaan lähes poikkeuksetta tahdin kakkoselle ja neloselle. Zigaboon soittotyyliin kuuluu nimenomaan iskujen väliin soittaminen ja esimerkiksi kuudestoistaosanuottien aksentointi yllättävissä kohdissa komppia. Tämä on kuitenkin biisikohtainen asia.

4.3 CLAVEN VAIKUTUS ZIGABOON KOMPEISSA

Hemiola on kuvio, jossa kaksi rytmistä linjaa ovat toisiinsa nähden suhteessa 3:2 (kolme vastaan kaksi). Se on rytmisen elementti, jossa kaksi nuottia asetetaan kolmen iskun tai kolme nuottia kahden iskun päälle (Saarikorpi 2005, 9).

Clave on kahden tahdin mittainen rytmikuvio, jonka ympärille afrokuubalainen musiikki rakentuu. Esimerkiksi jazz -, pop - ja funk -musiikissa käsiä voidaan taputtaa musiikin mukana tahdin kakkosella ja nelosella eli ns. *backbeat*, kun taas afrokuubalaisessa musiikissa taputetaan *clavea*. (Ameen & Goines 1990, 6).

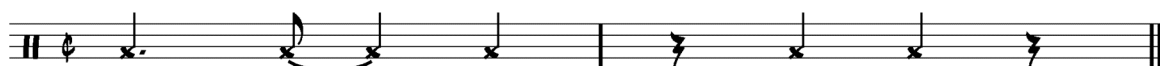
KUVIO 2.

Son clave 2:3

KUVIO 3.

Son clave 3:2

Kuunneltuani The Meters -yhtyeen levyjä, voin todeta että New Orleansin monisävyinen musiikkiperintö on kiistatta osa myös Zigaboon soittoa. Näissä

kompeissa 2:3 tai 3:2 son clave -rytmit kuuluvat usein selvästi. Tämä on kuitenkin biisikohtainen asia. Zigaboo on soveltanut clave -rytmejä soittamiinsa komppeihin esimerkiksi siten, että 2:3 tai 3:2 son clave -kuvio muodostuu joko pelkästään kompoin bassorumpukuviosta tai kun yhdistetään bassorumpuun, virvelirumpuun ja hi-hat:iin soitettut kuviot. Eli clave -rytmin voi siis jakaa useammalle raajalle. New Orleans funkissa kuudestoistaosapohjaisissa kompeissa clave -rytmien välit Zigaboo täyttää yleensä hi-hat:iin ja virveliin. Hän kuitenkin varioi välien täyttämistä monella tavalla ja käyttää erilaisia käsijärjestyksiä. Tämä on myös biisikohtainen asia. Clave -kuviot sisältyvät The Meters -yhtyeen musiikkiin esimerkiksi myös siten, että koko bändi soittaa joko 2:3 tai 3:2 son clave -rytmiä tietyissä ns. *tutti*²-kohdissa.

4.4 VIRVELIRUMMUN KÄYTTÖ

Kun second line - ja New Orleans funk -kompeja soitetaan, niin virvelirummun monipuolinen soitto nousee tärkeään rooliin. *Press roll* -rudimentti sekä virvelirummusta saatavien erilaisten sävyjen käyttö ovat olennaisia tyyliin ja soundiin kuuluvia elementtejä New Orleans funkissa.

Kapulalla soittaessa ja virvelirummun maton ollessa päällä rummista löytyy kolme selvästi toisistaan erottuvaa soundia. Selvyyden vuoksi virvelirummun kalvo kannattaa jakaa kolmeen osaan. Kun kalvoon soitettava isku osuu noin neljän senttimetrin etäisyydelle rummun vanteesta, saadaan aikaiseksi kimakka ja pitkään soiva ääni. Rummun vanteen ja kalvon keskikohdan puolestavälistä saatava soundi on kiinteämpi ja sointi on lyhyempi kuin aivan vanteen vieressä. Kalvon keskiosassa sointi on lyhyt ja napakka. Yhdistelemällä ja varioimalla näitä kolmea erilaista soundia kompeissa ja filleissä soitto saadaan kuulostamaan elävältä ja tyylinmukaiselta New Orleans funkilta.

² **Tutti**, (it.) kaikki. Koko kuoro tai orkesteri. (Zeranska-Gebert, Lampinen. 2002, 324)

5 THE METERS –YHTYEEN MUSIIKIN VAIKUTUS TÄMÄN PÄIVÄN HIP HOP - JA R & B -MUSIIKKITYYLEIHIN

New Orleans funkkin kestävä syke kuuluu vielä nykyäänkin. Se on kestänyt monet hetkelliset ja ohimenevät musiikilliset muoti-ilmiöt. Monet hip hop -artistit ovat jatkaneet perinnettä kierrättämällä eli *samplaamalla*³ näiden vanhojen mestareiden kappaleita. Ideana on leikata ja liimata erilaisia ja mielenkiintoisia kappaleiden osioita (*breaks*) yhteen ja näin luoda uusia kappaleita.

The Meters on yksi maailman samplatuimpia yhtyeitä ja Zigaboo on yksi samplatuimpia rumpaleita. The Meters -yhtyeen basisti George Porter Jr. on kuvaillut yhtyeen musiikkia seuraavalla tavalla Hilamaan & Varjuksen kirjassa: ”Kappaleemme ovat tavallaan melodiaa odottavia rytmiraitoja. Ne ovat kuin ikkunoita, joissa on tilaa verhoille. Musiikissamme on paljon aukkoja täytettäväksi. Arvelisin, että niitä käytetään siksi niin paljon hip hopissa.” (Hilamaa & Varjus 2000, 52-53)

Esimerkiksi seuraavat artistit ja bändit ovat samplanneet The Meters -yhtyeen musiikkia: Heavy D, LL Cool J, Queen Latifah, Public Enemy ja Red Hot Chili Peppers, Ice Cube, Run DMC, NWA, A Tribe Called Quest, Beastie Boys sekä EPMD. Tuoreimmasta päästä oleva sample (2005) on tuottaja Rich Harrisonin tuottama kappale *1 Thing*, jonka laulaa Amerie. Rumpu- ja kitarabreikit on otettu The Metersin vuonna 1970 tehdystä versiosta kappaleesta ”*Oh, Calcutta!*”. Toinen hyvä esimerkki on The Meters -yhtyeen Mardi Gras -standardista ”*Hey Pocky A-Way*” tehty sample. *Sports, Sex & Food* on kappale jonka esittää Tweet. Rap-ryhmä Diplomats on käyttänyt myös The Metersin musiikkia kappaleessaan ”*Dutty Clap.*” (The Meters. 2006. www-sivu, Hilamaa & Varjus 2000, 150-151)

Tarkastelemalla äskeistä suuntaa-antavaa listaa bändeistä ja artisteista, voidaan todeta, että The Meters -yhtyeen musiikilla on ollut merkittävä vaikutus tämän päivän hip hop - ja R & B -musiikkityyleihin. Listalle tulisi lisää pituutta huomattavasti, jos mukaan lisättäisiin bändejä ja soittajia jotka esittävät The Metersin musiikkia tai ovat ottaneet heidän musiikistaan vaikutteita omiin

³ **Sampler**, (engl.) laite, jolla tallennetaan ääniä digitaalisesti. (Zeranska-Gebert, Lampinen 2002, 270)

biiseihinsä (esim. The Sentimeters). Tätä asiaa on kuitenkin lähes mahdoton todistaa ja tutkia eikä sillä ole juurikaan tutkimuksellista arvoa.

Myös muutamat tämän päivän jazz-muusikot ovat ottaneet vaikutteita omille levyilleen New Orleans funkista ja second line -kompeista. Jazz-muusikot soittavat usein kevyemmällä otteella ja vielä monipuolisemmin varioiden second line - ja funk -kompeja. Esimerkiksi kitaristi *John Scofield* sekä *Martin, Medeski & Wood* -yhtye ovat hyviä esimerkkejä. Ainakin seuraavilla John Scofieldin levyillä on kuultavissa vaikutteita New Orleans funkista sekä second line -komppien variaatioista: Hand Jive, Groove Elation, A Go Go ja Bump.

6 TRANSKRIPTIOANALYYSI

Tässä kappaleessa esittelen yhdeksän kirjoittamaani transkriptiota Zigaboon soittamista kompeista. Kerron myös taustatietoa näistä biiseistä sekä viittaan työn tavoitteiden mukaisesti analyysiin Zigaboon *fraseerauksesta*, *synkopoinnista*, *claven vaikutuksesta* ja *virvelirummun käytöstä*. Zigaboo soittaa kompit beat / funk-rumpalin estetiikalla ja settibalanssilla.

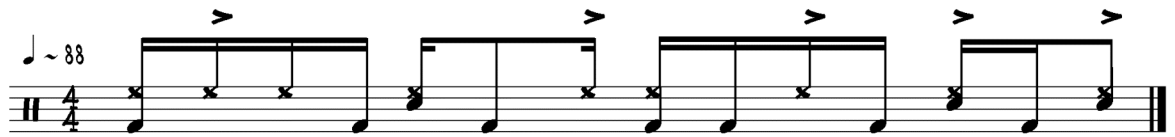
6.1 CISSY STRUT

Cissy Strut: Nocentelli, Neville, Porter, Modeliste. Kappale löytyy levyiltä The Meters (1969) sekä kaikilta The Meters -kokoelmalevyiltä.

Soittaessaan Cissy Strut:ia Bourbon Streetin Ivanhoe -klubilla kappale oli The Meters -yhtyeen tunnussävelmä jolla keikat aloitettiin ja lopetettiin. Kappaleen syntymisestä löytyy ristiriitaista tietoa. Basisti George Porter Jr. kertoo, että kappale lähti kehittymään Zigaboon soittamasta kompista jonka mukana muut alkoivat soittamaan. Kitaristi Leo Nocentelli taas kertoo, että hän sävelsi tämän tunnussävelmän, koska oli kyllästynyt soittamaan keikoilla erästä Hold it -nimistä kappaletta. Cissy Strut myi parin ensimmäisen viikon aikana noin 200 000 kappaletta. Se ylsi R & B -listan sijalle 4 ja Pop -listan sijalle 23. (Snowden 1995, 13, 16)

KUVIO 4. Cissy Strut

A-osan rumpukomppivariaatio

6.1.1 TYYLIIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- fraseeraus suoran ja kolmimuunteisen väliltä
- kuudestoistaosapohjainen komppi
- synkopoitu
- komppi myötäilee kappaleen kitarariffiä
- aksentoinnin variointi kappaleen edetessä
- oikea käsi soittaa hi-hat -kuvion ja vasen käsi soittaa virveliä

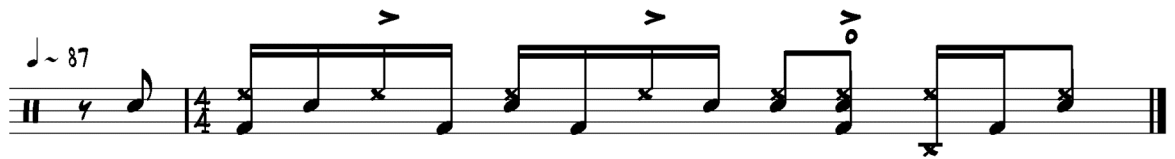
6.2 LOOK-KA PY PY

Look-ka Py Py: Nocentelli, Porter, Neville, Modeliste. Kappale löytyy levyllä Look-ka Py Py (1970).

Tämän kappaleen idea sai alkunsa keikkamatkalla kehitetystä vitsistä. The Meters -yhtyeen studiotyöskentely oli hyvin spontaania. Monet ideat, kuten myös tämä kappale, jammattiin ja työstettiin lopulliseen muotoonsa vasta studiossa. Look-Ka Py Py sijoittui R & B -listalla sijalle 11 ja Pop -listalla sijalle 56. (Snowden 1995, 16)

KUVIO 5. Look-Ka Py Py

A-osan rumpukomppivariaatio

6.2.1 TYYLIPIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- fraseeraus suoran ja kolmimuunteisen väliltä
- kuudestoistaosapohjainen komppi
- synkopoitu
- komppi myötäilee kappaleen unisonoriffiä
- bassorumpukuvion variointi kappaleen edetessä
- tahdin kolmosen jälkimmäisen kahdeksasosa-iskun aksentointi hi-hatin avauksella, korostettuna virvelillä ja bassorummulla saman aikaisesti
- tahdin puolessa välissä on kolme virvelilyöntiä peräkkäin, ne voidaan soittaa kaikki vasemmalla kädellä tai esim. VOV

6.3 FUNKY MIRACLE

Funky Miracle: Nocentelli, Porter, Neville, Modeliste. Kappale löytyy levyltä Look-ka Py Py (1970).

KUVIO 6. Funky Miracle

A-osan rumpukomppivariaatio

6.3.1 TYYLIIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

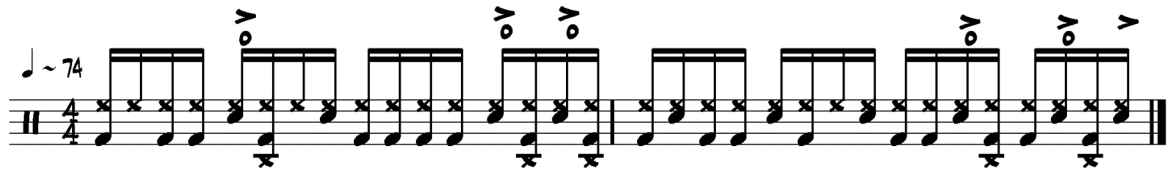
- fraseeraus suoran ja kolmimuunteisen väliltä, soitto puskee silti eteenpäin
- kuudestoistaosapohjainen komppi
- synkopoitu
- bassokuvio ja rumpukomppi luovat kappaleen grooven
- oikea käsi johtaa komppia / käsijärjestystä virvelin ja hi-hatin välillä, monia toimivia käsijärjestyksiä
- erilaisten virvelirumpusoundien käyttö kompissa
- hi-hatin avaus tahdin kakkosella ja nelosella virvelirummun kanssa korostettuna

6.4 YEAH, YOU'RE RIGHT

Yeah, you're right: Nocentelli, Porter, Neville, Modeliste. Kappale löytyy levyltä Look-ka Py Py (1970).

KUVIO 7. Yeah, you´re right

A-osan rumpukomppivariaatio

6.4.1 TYYLIIPIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- fraseeraus nojaa voimakkaasti taaksepäin
- kuudestoistaosapohjainen komppi
- hi-hatin avaukset virvelin kanssa korostettuna
- bassorumpukuvio myötäilee kappaleen riffiä sekä täyttää siinä olevia välejä
- oikea käsi soittaa hi-hat -kuvion

6.5 HEY POCKY A-WAY

Hey pocky a-way: Nocentelli, Neville, Modeliste, Porter. Kappale löytyy levyltä Rejuvenation (1974).

Kappaleen pianointro on tyypillinen esimerkki New Orleans -tyylisestä pianonsoittotyylisestä. Vastaavanlaisia piano-osuuksia on soittanut pianisti Professor Longhair kappaleissa Tipitina ja Big Chief. Hey Pocky A-Way on hyväntuulinen karnevaalikappale, jonka sanoitukset viittaavat Mardi Gras -intiaanien seremonioihin ja perinteisiin. Hey Pocky A-Way ylsi R & B -listan sijalle 31. (Snowden 1995, 20)

KUVIO 8. Hey Pocky A-Way

Kappaleen rumpukomppivariaatio

6.5.1 TYYLIIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- fraseeraus on suoran ja kolmimuunteisen väliltä
- claven vaikutus bassorumpukuviossa, 3:2 son clave / hemiola
- erilaisten virvelirumpusoundien käyttö
- oikea käsi johtaa komppia, käsijärjestys esim. OOVO OVOV
- erilaiset käsijärjestykset vaikuttavat kompin grooveen

6.6 FIRE ON THE BAYOU

Fire on the Bayou: Modeliste, Neville, Nocentelli, Porter, Neville. Kappale löytyy levyltä Fire on the Bayou (1975).

Tämä kappale syntyi jammailusta keikkapaikan pukuhuoneessa. Odottaessaan keikan alkamista The Meters -yhtyeen jäsenet alkoivat soittamaan lehmänkelloja ja laulamaan "Fire on the Bayou". Kun keikka oli alkamassa, bändi lähti kulkemaan kohti lavaa soittaen ja laulaen. Päästyään lavalle he jatkoivat Fire on the Bayou -jamia lisäten siihen kukin oman soittimensa. (Snowden 1995, 21)

KUVIO 9. Fire on the Bayou

A-osan rumpukomppivariaatio

6.6.1 TYYLIIPIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- kuudestoistaosapohjainen komppi
- 3:2 son clave -rytmin vaikutus, koko bändi korostaa soitollaan tätä rytmiä
- aksentoinnin variointi hi-hatissa kappaleen edetessä
- virveli-isku tahdin nelosen jälkimmäisellä kahdeksasosalla, tehokeino jota on käytetty varhaisissa jazz-tyyleissä sekä New Orleansin paraatimusiikissa, yleensä bassorummulla soitettu aksentti
- hi-hat -kuvio soitetaan vuorokäsin, joten virveli-isku soitetaan tässä kompissa oikealla kädellä

6.7 (THE WORLD IS A LITTLE BIT UNDER THE WEATHER) DOODLE OOP

(The world is a little bit under the weather) Doodle oop: Nocentelli, Toussaint.
Kappale löytyy levyltä Trick Back (1976). Singleversio (1971).

Tämä kappale on ensimmäinen The Meters -yhtyeen sävellys jossa on kantaaoitava sanoitus. (The world is a little bit under the weather) Doodle oop sijoittui R & B -listan sijalle 47.

KUVIO 10. (The world is a little bit under the weather) Doodle oop

A-osan rumpukomppivariaatio

6.7.1 TYYLIIIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- 3:2 son clave -rytmi muodostuu kompin ensimmäisen tahdin bassorumpukuviosta
- aksentoinnin variointi virvelissä ja hi-hatissa kappaleen edetessä
- toisessa tahdissa kahdeksasosien jälkimmäinen puoli on aksentoitu (hi-hat), mahdollinen viittaus varhaisiin jazz-tyyleihin kuten ragtime, jolloin kahdeksasosien jälkimmäistä puolta korostettiin symbaalilla ja myöhemmin hi-hatilla
- ensimmäisen tahdin käsijärjestys esim. OVVO VVOV VOVV OVOV, jolloin aksentoidut virvelilyönnit ja bassorumpuiskut soitetaan samaan aikaan
- vuorokäsin soitettuna ensimmäinen tahti kuulostaa erilaiselta

6.8 *BIG CHIEF*

Big Chief: Earl King Johnson. Kappale löytyy The Meters -yhtyeen levyltä Kickback (2001)

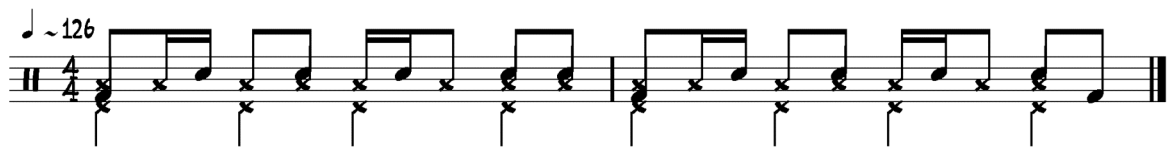
Big Chief -kappale on Mardi Gras -klassikko jonka on säveltänyt kitaristilaulaja Earl King. Alkuperäinen versio äänitettiin vuonna 1964 New Orleansissa ja siinä soittavat Earl Kingin lisäksi mm. pianisti Professor Longhair ja rumpali Joseph "Smokey" Johnson. (New Orleans. 2004. www-sivu)

Vuoden 1964 versiossa Smokey Johnson soitti oikean käden kapulalla lattiatomin runkoon hi-hatin sijasta. Hän lisäsi päällekkäisäänityksenä perkussiivisen efektin soittamalla kahta kapulaa, joihin hän oli naulannut pullonkorkkeja.

Zigaboo on ottanut Smokey Johnsonin rytmisen idean omaan versioonsa, mutta soveltanut komppia soittamalla sen virvelirumpuun, varioimalla aksentointia ja käyttämällä symbaali-iskuja kappaleen edetessä. The Meters -yhtyeen versio on tempoltaan nopeampi kuin alkuperäinen Big Chief -kappale.

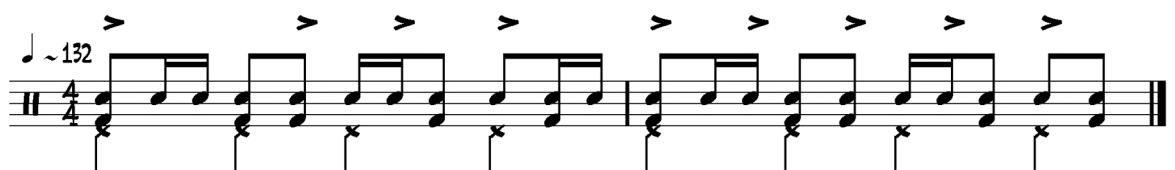
KUVIO 11. Big Chief

Rummut: Joseph "Smokey" Johnson, kappaleen rumpukomppivariaatio

KUVIO 12. Big Chief

Rummut: Joseph "Zigaboo" Modeliste, kappaleen rumpukomppivariaatio

6.8.1 TYYLIPIRTEITÄ ZIGABOON SOITOSSA

- oikea käsi johtaa kompin käsijärjestystä (myös Kuvio 11.)
- käsijärjestys esimerkiksi OOV OO OVO VOV (Kuvio 12.), tahtien toinen ja neljäs aksentoitu virvelilyönti voidaan soittaa vasemmalla kädellä, oikea käsi soittaa silti mukana samaan kohtaan
- aksentoinnin variointi virvelirumpukuviassa
- eteenpäin puskeva fraseeraus

7 POHDINTA

Opinnäytetyöni tavoite oli tutustua New Orleans funkiin rumpalin näkökulmasta. Rajasin aiheen analysoimalla keskeisiä tyylipiirteitä ja tekemällä (8 kpl) transkriptioita The Meters -yhtyeen rumpalin Joseph ”Zigaboo” Modelisten soittamista kompeista.

New Orleansin monimuotoisen musiikkikulttuurin vaikutus on kuultavissa Zigaboon soittotyylissä ja The Meters -yhtyeen musiikissa. Analysoitavia kompeja kuuntelemalla tuli selvästi ilmi Zigaboon tapa fraseerata soittoa suoran ja kolmimuunteisen väliltä. Afrikkalaista alkuperää oleva rytmien synkopointi on vahvasti osa hänen soittotyylään sekä yleinen tyylipiirre New Orleans funkissa. Clave -rytmien sisältyminen kompeihin eri tavoilla on havaittavissa transkriptioissa ja ääninäytteillä. Rytmien synkopoinnilla ja claven vaikutuksella Zigaboon kompeissa on selvä yhteys siihen, että eri kansat ja kulttuurit ja sitä kautta eri musiikkikulttuurit ovat sulautuneet yhteen New Orleansissa. Työn edetessä totesin, että Zigaboon virvelirummun käyttö ei ollut niin monipuolista, kuin olin oletanut. En tarkoita tällä ns. hiljaisten *ghost* -nuottien käyttöä tai soiton aksentointia kuudestoistaosapohjaisissa kompeissa, vaan erilaisten soundien käyttöä soittamalla virvelirummun kalvon eri kohtiin (sivu 17). Zigaboo soittaa second line -komppien variaatioita enemmän funk -asenteella käyttäen koko rumpusetiä, kun taas perinteisissä second line -kompeissa pääosassa ovat virvelirummusta saatavien soundien yhdistely ja press rolien käyttö.

Aloittaessani kirjoittamaan tätä opinnäytetyötä minulla oli jo aiempaa tietoa muutamista yhtyeistä ja artisteista, jotka ovat samplanneet The Meters -yhtyeen musiikkia. Tutkimalla lisää aihetta listalle tuli kuitenkin paljon lisää pituutta ja voin todeta, että The Meters -yhtyeen musiikki on vaikuttanut tämän päivän hip hop - ja R & B -musiikkityyleihin.

Tälle työlle asettamani tavoitteet toteutuivat hyvin ja työtä oli mielekästä tehdä. Prosessin aikana käsitykseni New Orleans funkista musiikkityylinä syventyi. Tehdessäni analyysia Zigaboon soittotyylistä ja hänen muusikon uraansa

tutkimalla minulle selvisi kuinka lahjakas rumpali ja monipuolinen muusikko hän on. Zigaboo on yksi maailman samplatuimpia rumpaleita. Tutkimalla New Orleansin monivaiheista musiikkihistoriaa ja -kulttuuria, koen ymmärtäväni tämän kokonaisuuden nyt paljon paremmin. Erilaisten musiikkityylien kehittyminen New Orleansissa 1900-luvun alussa, minkä kautta New Orleans funk muodostui ja miten sen vaikutus kuuluu tänä päivänä.

Aion hyödyntää opinnäytetyötäni omassa opetustyössäni. Haluan tutustuttaa oppilaita ja myös muusikkoystäviäni New Orleans funkiin ja The Meters -yhtyeen musiikkiin, aluksi vaikka soittamalla heille levyiltä näytteitä. Pedagogisesta näkökulmasta tarkasteltuna Zigaboon soittamien komppien harjoittelussa on paljon teknisiä haasteita, joten aloitteleville ja vähän edistyneemmillekin rumpaleille voisi kehittää vastaavia ja helpompia komppivariaatioita. Teknisiä vaatimuksia ja oppituntien aiheita ovat esimerkiksi: aksentoitujen ja hiljaisempien lyöntien välinen dynamiikkaero, kuudestoistaosapohjaisissa kompeissa välien täyttäminen eri tavoin, erilaisten käsijärjestysten vaikutus grooveen, komppien synkopointi, virvelirummusta saatavien erilaisten soundien kokeilu, kuunteleminen ja soveltaminen komppeihin sekä fraseerauksen opettelu suoran ja kolmimuunteisen väliltä. Näistä aiheista haastavin ja tyyllillisesti ehkä keskeisin on New Orleans funk -fraseerauksen opettaminen ja ymmärtäminen. Fraseerauksen oppiminen vaatii syvempää ymmärrystä pop / jazz -musiikista, rumpujensoitosta ja soiton jäsentelystä.

Tämä käytäntöä lähellä oleva tutkimus on antanut minulle varman pohjan tehdä tulevaisuudessa lisää vastaavanlaisia tutkimuksia. Mielenkiintoisia jatkotutkimusaiheita ovat mielestäni samplaaminen ja tyylinmukaisten hip hop -rumpusoundien tuottaminen ja analysointi. Oman rumpusample -levyn äänittäminen ja tuottaminen olisi jo todella mittava projekti.

LÄHTEET

KIRJALLISET LÄHTEET

Asikainen R & Hetemäki I. 1992. Suuri Musiikkitietosanakirja 6. Weilin + Göös ja Kustannusyhtiö Otava. Keuruu. 108-109.

Backlund Kaj. 1983. Improvisointi pop / jazzmusiikissa. Warner / Chappell Music Finland Oy. 48-49.

Eerola Tuomas, Louhivuori Jukka, Moisala Pirkko. 2003. Johdatus Musiikkitutkimukseen. Suomen Musiikkitieteellinen Seura. Julkaisusarja: Acta Musicologica Fennicas

Hilamaa Heikki & Varjus Seppo. 2000. Musta Syke, Funkin, Diskon & Hip Hopin Historia. Like.

McRae Barry. 1990. (1987) Jazzin Käsikirja. Otava. 13-15.

Moore Stanton. 2006 / maaliskuu. Modern Drummer Magazine. Lehtiartikkeli, Street Beats. 100-101.

Payne Jim. 1996. Give The Drummers Some! The Great Drummers of R & B, Funk & Soul. Published by Face The Music Productions. 2-11.

Riley Herlin & Vidacovich John. 1995. New Orleans Jazz and Second Line Drumming. Manhattan Music Publications.

Saarikorpi Pekka. 2005. Synkopointi ja Hemiola, Länsiafrikkalaiset erityispiirteet afrobrasiliaisessa musiikissa. Opinnäytetyö, Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia. 8-9.

Scholes P. 1974. The Oxford Companion to Music. 10. painos. Koonnut Ward J. Oxford University Press. London. 405.

Slonimsky N. 1949. (1945) Music of Latin Americans: A History 2. painos. W.W. Norton & Company. New York, London.

Tirro Frank. 1993. (1977) Jazz: A History 2. painos. W.W. Norton & Company. New York, London 3-8, 147-155.

Zeranska-Gebert Grazyna, Lampinen Teuvo. 2002. Parlando Musiikkisanakirja. Yliopistopaino ja tekijät. Helsinki. 324.

AUDIOVISUAALISET LÄHTEET

DVD-LEVYT

Moore Stanton. 2005. Take it to the street! A traditional approach to New Orleans drumming. Carl Fisher.

Moore Stanton. 2005. Take it to the street! The modern approach to New Orleans drumming. Carl Fisher.

New Orleans Drumming. 2004. Warner Bros. Publications.

CD-LEVYT JA KANSITEKSTIT

New Orleans Funk. 2000. New Orleans: The original sound of funk 1960-1975. Soul Jazz Records. Kansiteksti: Baker Stuart.

Saturday Night Fish Fry. 2001. Soul Jazz Records. Kansiteksti: Baker Stuart

The Meters: Anthology. 1995. Funkify your life. Rhino Records. Kansiteksti: Austin, James, Brenes John & Snowden Don.

The Meters. 1997. The Very Best Of The Meters. Rhino Entertainment Company. Kansiteksti: Brenes John.

The Meters. 2001. Kickback. Sundazed Music.

The Meters: Uptown Rulers! 1992. Live on the Queen Mary. Rhino Records Inc.
Kansiteksti: Sowden Don.

WWW-SIVUT

<http://www.drummerworld.com/zig.htm>

<http://www.en.wikipedia.org/Wiki/The Meters>

<http://www.thebestofneworleans.com>

<http://www.tipitinasfoundation.org/zig.htm>

<http://www.zigaboo.com>

LIITTEET

Liite 1

DISKOGRAFIA

ALBUMIT

The Meters (1969)

Look-Ka Py Py (1970)

Struttin' (1970)

Cabbage Alley (1972)

Rejuvenation (1974)

Fire on the Bayou (1975)

Best of The Meters (1975)

Trick Bag (1976)

New Directions (1977)

The Meters Anthology (1995)

Kickback (2001)

Fiyo at the Fillmore, vol. 1 (2003)